

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] mel, der allerede maatte være givet. Jeg kan saaledes erindre om, at jeg, som jeg ogsaa paa Forhaand havde ventet det, ikke undgik at møde Modstand, da jeg ved den sidste Valutalov af 22. December 1937 ønskede en udvidet Adgang til at indkalde varestatistiske Opgørelser. Vil de ærede Forespørgere og det Parti, de repræsenterer, tilsige mig deres Støtte til at oplyse Befolkningen om, at det ikke er den pure Ondskab eller den rene utidige Nysgerrighed, naar der ønskes Oplysninger af den Art, saa vil jeg kun hilse dette med Glæde, saa meget mere som Oplysninger, der ikke gives med Forstaaelse af Oplysningernes Betydning, har en ganske naturlig Tendens til at blive mindre fyldestgørende, end man maaske kunde ønske det. Og hvis de ærede Forespørgere endvidere vilde give deres fulde Tilslutning til, at Vareopgørelsernes Omfang og Hyppighed i Fremtiden væsentlig udvides, skal jeg gerne forhandle med Det statistiske Departement og Erhvervsorganisationerne om de i saa Henseende foreliggende Muligheder, idet jeg som nævnt er stærkt interesseret i, at man paa ethvert Tidspunkt har saa gode, omfattende og friske Lageropgørelser, som Forholdene gør det muligt.

Men som Forholdene ligger i Dag, foretages der altsaa kun een Gang om Aaret statistiske Lageropgørelser. De til Opgørelserne fornødne Oplysninger er indhentet siden 1935, og Opgørelser foreligger pr. Udgangen af Aaret 1937 og Aaret 1936 og pr. Udgangen af November Maaned 1935.

Det statistiske Departement har udsendt en Redegørelse for disse Lageropgørelser, og det fremgaar af denne, at Lagrene for de fleste af de Varer, Statistikken omfatter, er steget betydeligt i det paagældende Tidsrum.

Sættes Beholdningerne i 1935 saaledes til 100, viser det sig, at de tilsvarende Beholdninger for følgende Varer i 1937 laa saaledes: Jernbjælker, Façonjern, Stangjern 281, sorte Plader 261, trukne Rør og Rørdele 243, støbte Rør og Rørdele 146, Vinduesglas 187, Belysningspetroleum 145, Benzin 179, Brændselspetroleum 174, andre Brændselsolier 107, Superfosfat 101, Chilealpeter 126, svovlsur Ammoniak 109, Kaligødning 130, Bomuld 204 og raa Kaffe 100.

Det vil heraf ses, at Beholdningerne, som jeg nævnte, var betydeligt forøgede; for adskillige Varers Vedkommende var de omtrent fordoblede, og Varebeholdningerne for enkelte Varer var næsten tredoblede i det nævnte Tidsrum.

For nogle ganske faa Varers Vedkommende, saasom f. Eks. Vildt og oversøiske Kvæghuder, viste Opgørelsen et ret stort Fald i Lagerbeholdningerne. Efter de foreliggende Oplysninger skyldtes dette usædvanlig ringe Tilførsler i de sidste Maaneder af 1937. For at undgaa Misforstaaelser understreger jeg, at disse ringe Tilførsler ikke skyldtes manglende Valutaattester, hvad nogle vel ellers straks vilde paastaa, men derimod et stærkt Prisfald, der satte ind i Efteraaret 1937. Lagrene for visse Salpetervarer var ligeledes faldende, et Punkt, man netop ved de i indeværende Aar foretagne Statskøb — som jeg senere skal vende tilbage til — har haft for Øje.

Lagrene af Raatobak var omtrent konstante, nærmest en Smule faldende, men dog ikke mere, end at vi ved Udgangen af Aaret 1937 havde Tobak liggende til paa det allernærmeste et Aars Forbrug. Til Sammenligning kan jeg anføre, at vi paa Opgørelsens Tidspunkt havde Jernbjælker o. lign. til op imod et halvt Aars Forbrug, Belysningspetroleum til 4—5 Maaneders Forbrug, Brændselspetroleum til omkring 7 Maaneders Forbrug, andre Brændselsolier og Benzin til ca. et kvart Aars Forbrug og Kaffe til et noget længere Tidsrum.

Dette er omtrent, hvad der efter de foreliggende statistiske Oplysninger kan siges om Lagerbeholdningerne ved Slutningen af Aaret 1937; men jeg kan dertil føje, at da man i 1938 har givet Valutaattester til en Række vigtige Varer i saa rigeligt Omfang som ingensinde før, skulde Lagrene i den kritiske Maaned i Aar kunne være af betragtelige Højder. Det er muligt, at de for visse Varers Vedkommende faktisk ikke var det, men dette skyldtes ikke Valuta-centralen og dens Gerninger, men maa derimod tilskrives, at man fra Købmandsside paa Grund af ustabile Prisforhold har vist Tilbageholdenhed med Hensyn til Indkøbene, en Tilbageholdenhed, som jeg ikke skal bebrejde den danske Handelsstand, men som man paa den anden Side heller ikke maa bebrejde mig. Det ligger jo nemlig — efter de i vort Land gældende Love og Bestemmelser — ikke i en Handelsministers Haand i *Almindelighed* at lade foretage de Indkøb af Raastoffer til Landbrugets og Industriens Produktion og af almindelige Forbrugsvarer, som man i og for sig med Henblik paa en Kriesituation kunde finde ønskelige.

Hvad en Handelsminister under en Valutalovgivning bl. a. kan gøre, saa længe vi ikke arbejder under en egentlig Krigslovgivning, er at drage Omsorg for, at Valuta-